

Öjbro Vantfabrik

Mönster berättelsen # Yggdrasil

Öjbro Vantfabrik

Överhogdals bonaden är en av Europas mest betydelsefulla kulturskatter. De är daterade till övergångsperioden mellan hednisk och kristen tid och tillhör därmed de äldsta textilier som har bevarats till vår tid. Sedan Paul Jonze gjorde sin upptäckt i 1910, har många forskare antagit den svåra uppgiften att försöka tolka väven och dess berättande innehåll. Det har jämförts med andra bevarade bildframställningar, nordiska gudasagan, kristna symboliken, läst in fruktbarhetsriter, bröllopsresor, antika offerkulter. Det är en spännande värld vi går in i när man följer dessa tolkningar!

Hur bonaden hamnade i kyrkans vedskjul är en fascinerande berättelse i sig. Källa; the script of "The Överhogdals Weaves, Compiled by Ulla Oscarsson.

Tapeten var ej hoprullad eller hängde, utan låg strax till höger på golvet innanför dörren hopskrynkeld som en lumptrasa bland dammiga listverk och andra gamla inredningsfragment, gammalt rundvirke av björke, vinglösa kyrkänglar och diverse bråte som samlats under årens lopp i en dylikt bod. Om den hade legat i hårbret länge eller ej har ej kunnat utredas.....

När Jonze fann bonaderna var det inte kompletta, utan det fattades ett par fragment.

Helena Öberg från Jämtslöjd reste därför följande år till byn Överhogdal för att försöka finna de felande delarna. Hon meddelade rörande sina upptäckter;

Den 3:e December 1911 på eftermiddagen anlände jag till Överhogdals postkontor, där jag sammanträffade med en gammal man som undrade med mig vad jag hade att uträtta där på orten. Jag svarade mera på skämt, att jag saknade den felande biten på bonaden. Då sade han till mig, att om jag ville följa med honom hem, så skulle jag få en bit av bonaden. Det var mörket och snöstorm när jag följde honom till hans hem, varför jag ej alldeles bestämt vet, i vilken riktning torpet låg, ej heller hur långt det var dit. Vid vårt inträde i stugan fanns där blott en femårig flicka, som på den gamles fråga, var hennes docktäcke var, pekade på ett skåp och svarade: Där. Under tiden inkom barnets moder, en kvinna på omkring 40 år. Denna tog då fram docktäcket ur skåpet, och det befanns vara den del som saknades. Barnet ville ej lämna ifrån sig docktäcket., utan började gråta. Jag gav henne då 2 kronor och löfte om ett nytt docktäcke, vilket löfte jag också senare infriade... ..

Designer Åse Öjbro grundare till Öjbro vantfabrik, har skapat bärbar konst med vantar som utgångspunkt. Åse arbetade också som konstnär och målade tavlor i många år innan hon beslutade sig för att uttrycka sig i ull. Hon skapade denna tolkning av "Yggdrasil" Världsträdet med hästarna Sleipner & Rimfaxe med fågeln som varslar om ragnarök. När Ragnarök sedan var över, gick två människor, Liv och Livtrånad, som hade överlevt, iland och påbörjade det nya livet i det nya Midgård. Slutligen över allt satte jag ett kors på toppen som symboliserar kristendomen.

"Jag ville göra ett mönster som tydliggör vår historia från vikingarna till kristendomen i samma bild" Personligen blev jag rörd av Helena Öbergs berättelse om hur hon löste sin uppgift och fick den lilla flickans docktäcke till slut.

Fantastiskt att Sverige har kulturskatter av sådan dignitet.

Hur länge det har stickats vantar i norden vet man inte men det finns bevarat vantfragment ända sen 1200-talet.

** Denna vante är inspirerad av vikingatiden och världsträdet yggdrasil med fågeln som varslade om ragnarök och sedan färgsatt i dova natur färger.*

Öjbro vantfabrik brinner för att föra våra olika sticktraditioner vidare

Överhogdalsbonaderna från vikingatiden kan du se på jemtli museum i Östersund

OEJBRO ENGROS AB

Box 19, 523 21 Ulricehamn, Sverige

Besöksadress; Vistvägen 2, 523 37 Ulricehamn Sverige

Telefon 0321 51513, email oejbro@oejbro.se

<https://www.facebook.com/ojbrovantfabrik>